

עת"א 34/01/18 - מחמד עאשור נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עת"א 34-01-18 עאשור(אסיר) נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז ואח'

לפני כב' השופט אברהם הימן

מחמד עאשור

העותר

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז

2. מדינת ישראל

החלטה

לפני עתירה לביטול החלטה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות שנגזרו על העותר חלף מאסר מאחורי סורג ובריח. למעשה עתירה זו כפי הקבוע בסעיף 51 ט(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 הינה "עתירת אסיר".

רקע

נגד העותר התקיימו הליכים משפטיים בבית משפט השלום לתעבורה בתל אביב יפו על פי כתב אישום בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה, עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ועבירה של נהיגה ללא ביטוח. במסגרת הסדר טיעון שהוצג לבית המשפט בדיון שהתקיים ביום 11.3.14 נגזר על העותר, בין יתר העונשים, עונש מאסר למשך 6 חודשים אשר ירוצה בעבודות שירות כפי חוות דעת של הממונה על עבודות שירות בשב"ס (להלן - "הממונה"). על פי גזר הדין חויב העותר להתייצב לביצוע עבודות השירות ביום 31.3.14 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות במפקדת שב"ס מחוז המרכז.

העותר לא התייצב לריצוי העונש בעבודות שירות. בעקבות כך, נעשו מאמצים על ידי המשיבים להזמין את העותר לשיחת בירור כמו גם לשימוע לפני הליך הפסקה מינהלית של עבודות השירות, אלא שמסירת ההזמנה לעותר לא צלחה לפי שדברי הדואר שנשלחו לעותר חזרו בין היתר בציון "הנמען אינו ידוע במען". גם הניסיונות להזמין את העותר באמצעות הטלפון העלו חרס. משום כך, החליט מפקד המחוז בשב"ס על הפסקה מינהלית של עבודות השירות. במקביל לכך, הוגשה תלונה במשטרה על עבירה של הפרת הוראה חוקית.

בעקבות כך, נעצר העותר והחל בריצוי עונש המאסר בפועל. סמוך אחר כך, הוגשה העתירה שלפני.

טענתו העיקרית של העותר הינה כי התייצב כפי המחויב אצל הממונה, הופנה לעבודות שירות בבית חולים, אלא שעם הגעתו למקום, סורב על ידי הממונים שם משום עברו הפלילי. לטענתו, הודיע העותר על אודות כך לנציגי הממונה. נאמר לו כי עליו להמתין עד אשר תעשה בדיקה או עד אשר ישובץ במקום עבודה אחר. העותר "המתין" לתשובת הממונה במשך **כשלוש וחצי שנים**.

המשיבים דחו טענותיו העובדתיות הללו. לפי תגובת המשיבים, הודעת בית המשפט לגזר הדין בעבודות שירות לא הגיעה לממונה. אלא אי התייצבותו של העותר לעבודות שירות התגלתה באקראי בשנת 2016. מיד לאחר שהתבררה עובדה זו פעלו המשיבים להזמין העותר כאמור לשימוע לפני ההפסקה המינהלית אלא שהליך זה לא צלח.

מכל מקום, בתאריך 11.1.18 התקיים דיון לפני בעתירה. העותר הובא לבית המשפט ממקום מאסרו. לאחר ששמעתי טענות הצדדים, הוריתי, באותו יום כי לנוכח טענתו העובדתית של העותר, אשר למעשה לא התבררה או למצער יש לבררה ולהודיע לבית המשפט תוצאות הבירור, על שחרור העותר מהמשמורת בה הוא נתון בתנאים מסוימים לרבות ערבויות ו"מעצר בית" מוחלט. במקביל לכך הוריתי על קיום שימוע אצל המוסמכים לכך, בו יעלה העותר טענותיו.

הדיונים נדחו מעת לעת עד אשר בדיון שהתקיים לפני ביום 22.5.18 נמסרה חוות דעת מטעם הממונה לפיה הומלץ על ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות, במקום עבודה המכונה "לשובע" ברח' צ'לנוב 18 תל אביב יפו במשך חמישה ימים בשבוע. מועד ההתייצבות לעבודות נקבע ליום 6.6.18.

טיעוני הצדדים

העותר ביקש כי אקבל המלצת הממונה ואורה על ביטול ההחלטה להפסקה מינהלית של עבודות השירות ולהורות על ריצוי המאסר בעבודות שירות.

באת כוח המשיבים, עתרה לדחות העתירה, ולהורות על מאסרו של העותר מאחורי סורג ובריח. עיקר בקשת המשיבים נסמכת על התנהלותו של העותר. לפי תפיסה זו, שאקדים ואומר שאינה מופרכת, טענת העותר כי המתין למעלה משלוש וחצי שנים לתשובת הממונה, הינה בבחינת לעג לאינטליגנציה של כל בר דעת. לפי טענה זו, מצא העותר למעשה להתל במערכת אכיפת החוק ואין להתיר לו לעשות כן. כפי שהביעו המשיבים דעתם, הרי שגם אם נכונה טענת העותר כי סורב במקום העבודה ונאמר לו להמתין לתשובה, לא יעלה על הדעת כי ימתין תקופה כה ארוכה. לפיכך, אחת משתיים, או שהעותר אינו דובר אמת באשר לטענה העובדתית או שאין להיעתר לעתירה לפי שעצימת עיניים זו, יש בה כדי לדחות העתירה.

דיון והכרעה

החלטתי בעתירה זו מבוססת כל כולה על החלטה לפני משורת הדין. אין ספק כי יש ממש בטענות המשיבים. שהרי

תחילת ניסיונות המשיבים לאתר את העותר על מנת להביאו לשימוע עלו בתוהו משום שלא אותר. המשיבים לא שקטו על השמרים ועשו כל שלא ידם על מנת לאתר את העותר והדבר לא עלה בידם. מעבר לכך, ההמתנה במשך כשלוש וחצי שנים לתשובת הממונה כפי טענת העותר הינה תמוהה ביותר. על פניה עצימת עיניים זו יש בה כדי להביא למסקנה שהעותר התחמק למעשה מריצוי העונש.

יחד עם זאת, לשיטתי, ככל שיש בטענה זו של העותר, פתח ולו סדק על מנת להקל עמו, מצאתי לעשות כן. שלילת חירות אדם, בדרך של מאסר הינה מעשה קשה ביותר. על כן, ככל שקיים סדק כאמור שיש בו כדי למנוע פגיעה קשה כל כך בחירות העותר, יש לנקוט משנה זהירות בטרם אורה על מאסרו של אדם, ומשום כך אנקוט באותה זהירות.

למעשה, כל שהחלטה זו עושה היא "גלגול הגלגל לאחור". רוצה לומר שמצאתי לחזור לתחילתו של ההליך, דהיינו לגזר הדין של בית משפט לתעבורה, ולהורות שעונש המאסר ירוצה בעבודות שירות. אני עושה כן תוך התלבטות, שכן קיים חשש של פגיעה באמון הציבור במערכת המשפט. מי אשר על פניו הולך את המערכת שולל תוך חשש כי היתל במערכת זוכה למענק ופרס. אך בסופו של יום מצאתי כאמור, לחזור למקור גזר הדין.

אשר על כן, אני מורה על ביטול ההחלטה להפסקה מינהלית של עבודות השירות.

לא הוברר אם העותר החל בריצוי עונש המאסר לאחר שנעצר, לפיכך, אם אכן החל העותר לרצות עונש המאסר תנוכה תקופה זו מעונש המאסר למשך 6 חודשים שהושת על העותר בגזר הדין של בית המשפט לתעבורה, ואת יתרת התקופה ירצה העותר בעבודות שירות כפי חוות דעת הממונה שהוגשה לבית המשפט ואשר פרטיה ידועים לעותר.

ברור לעותר כי אם יפר תנאי כלשהוא מתנאי עבודות השירות לרבות אי התייצבות ביום 6.6.18 בשעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז מרכז ברמלה, אזי ירצה עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ניתנה היום, י' סיוון תשע"ח, 24 מאי 2018, בהעדר הצדדים.